T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ
ESAS NO : 2016 / 237
KARAR NO : 2016 / 280
KARAR TR : 09.05.2016

ÖZET: Emekli Sandığı emeklisi olan davacıya 07.10.2008 tarihinde yapılan tedavisi neticesinde takılan ve bedeli davacı tarafından ödenen ilaçlı stent bedelinin iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin işlemin iptali ile ilaçlı stent bedelinin yasal faiziyle birlikte geri ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılan davanın, İDARİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : H.D.
Vekili : Av. Ş.A.M.
Davalı : Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı
Vekili : Av. N.G. & Av.R.E. (İdari Yargıda)
Av. Z.V.A. (Adli Yargıda)

O L A Y : Davacı vekili, dava dilekçesinde özetle; davacının Emekli Sandığı iştirakçisi olduğunu, 07.10.2008 tarihinde Çağ Hastanesi Kardiyoloji kliniğine yatış yaptığını, Lad'ye Perkutan ve Kroner kalp rahatsızlığından dolayı 3,5 mm x 24 mm'lik Endeavor ilaçlı stend takıldığını, 23.10.2008 tarihli dilekçesi ile teşhis ve tedavi belgeleri doğrultusunda tedavi harcamalarının tarafına ödenmesi istemiyle davalı kuruma başvuruda bulunduğunu, Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünün 02.02.2009 tarih ve 2380 sayılı yazısı uyarınca, Sağlık Uygulama Tebliği gereğince hasta katılım payları ve fark faturalarının ödenmediğinden bahisle talebinin reddedildiğini belirterek; davacının tedavi giderinin ödenmemesine ilişkin idari işlemin iptali ile tedavi bedeli olan 4.500,00 TL'nin fatura tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle idari yargıda dava açmıştır.

Ankara 11. İdare Mahkemesi:09.11.2009 tarih ve E:2009/426 K:2009/1547 sayılı kararında özetle; Emekli Sandığı iştirakçilerine yönelik sağlık giderleri ve tıbbi malzeme bedellerinin kullanılmasına ilişkin 5434 sayılı Emekli Sandığı Kanunu'nun Geçici 139.maddesinin 5510 sayılı Kanun'un 106. maddesi ile 01.10.2008 tarihinde yürürlükten kalktığı, Emekli Sandığı iştirakçileri de dahil olmak üzere sosyal güvenlik kurumları iştirakçilerine ilişkin sağlık giderlerine ilişkin düzenlemelere 5510 sayılı Kanun'da yer verildiği, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesi uyarınca da, Kanunda aksine bulunmayan hallerde Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili uyuşmazlıkların iş mahkemelerinde görüleceği belirtildiği; bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un 101. maddesinde görev konusuna ilişkin düzenleme yapılmış olması, 01.10.2008 tarihinden sonra 5510 sayılı Kanun uyarınca çıkarılan Sağlık Uygulama Tebliğinde belirtilen usul ve esaslara göre sağlık giderlerinin ödenmesi ve sağlık giderlerine ilişkin olarak çıkan uyuşmazlıkların idari yargıda görüleceğine ilişkin 5510 sayılı Kanun'da bir hüküm bulunmaması nedeniyle, 01.10.2008 tarihinden sonra doğan ilâçlı stent bedelinin ödenmesine ilişkin uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargı (iş mahkemesi) görevli bulunduğu gerekçesi ile 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a bendi uyarınca davanın görev yönünden reddine karar vermiş; karara karşı davacı vekili esastan davalı vekili ise vekalet ücreti yönünden itiraz etmiştir.

Ankara Bölge İdare Mahkemesi:24.02.2010 gün ve E:2010/1151 K:2010/1352 sayılı kararında; itiraz talebinin kabulü ile Ankara 11. İdare Mahkemesince verilen 09.11.2009 gün ve E:2009/426 K:2009/1547 sayılı kararın vekalet ücretine ilişkin kısmın bozulmasına, A.A.Ü.T. uyarınca belirlenen 500TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine karar vermiş; karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili bu kez, aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

Ankara 13. İş Mahkemesi:29.12.2011 gün ve E:2010/346 K:2011/969 sayılı kararı ile davanın reddine karar vermiş; karar taraf vekillerince temyiz edilmiştir.

Yargıtay 21. Hukuk Dairesi:21.05.2013 gün ve E:2012/4053 K:2013/10495 sayılı kararı ile, davacı vekilinin temyiz itirazlarını kabul ederek davanın reddine ilişkin hükmün araştırmaya yönelik olarak, davalı Kurum vekilinin temyiz itirazlarının ise incelenmeksizin bozulmasına karar vermiştir.

Ankara 13. İş Mahkemesi:03.06.2015 gün ve E:2013/384 K:2015/599 sayılı kararında Yargıtay bozma ilamına uyarak yaptığı yargılama sonucu; davacının açıkça 01.10.2008 den önce Emekli Sandığı iştirakçisi olduğu, davanın idari yargıda görülmesi gerektiği, görevin kamu düzenini ilgilendiren hallerden olup, yargılamanın her aşamasında resen incelenmesi gerektiği gerekçesi ile yargı yolunun caiz olmaması sebebiyle davanın usulden reddine karar vermiş; karar davacı vekilince temyiz edilmiştir.

Yargıtay 21. Hukuk Dairesi: 19.10.2015 gün ve E:2015/14983 K:2015/18706 sayılı kararı ile hükmün onanmasına karar vermiş; karar kesinleşmiştir.

Davacı vekili idari ve adli yargı yerlerince verilmiş olan görevsizlik kararları nedeniyle oluştuğunu ileri sürdüğü olumsuz görev uyuşmazlığının giderilmesi istemiyle başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Nuri NECİPOĞLU'nun Başkanlığında, Üyeler: Ali ÇOLAK, Yusuf Ziyaattin CENİK, Alaittin Ali ÖĞÜŞ, Süleyman Hilmi AYDIN, Mehmet AKBULUT ve Yüksel DOĞAN'ın katılımlarıyla yapılan 09.05.2016 günlü toplantısında:

İLK İNCELEME:Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; adli ve idari yargı yerleri arasında 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hakim Filiz BUDAK'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, Emekli Sandığı emeklisi olan davacıya 07.10.2008 tarihinde yapılan tedavisi neticesinde takılan ve bedeli davacı tarafından ödenen ilaçlı stent bedeli 4.500,00 TL'nin tarafına iadesi istemiyle yapılan başvurunun reddine ilişkin Ankara Sosyal Güvenlik İl Müdürlüğünün 02.02.2009 tarih ve 2380 sayılı işleminin iptali ile 4.500,00 TL tutarındaki ilaçlı stent bedelinin yasal faiziyle birlikte ödenmesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

Dava dosyalarının incelenmesinden; Emekli Sandığı emeklisi olan davacının 07.10.2008 tarihindeki tedavisi neticesinde ilaçlı stent takıldığı, 07.05.2009 tarihli faturaya göre davacının bu tedavi nedeniyle 4.500,00 TL ödemek zorunda kaldığı, davacı tarafından stentle ilgili bedelin tarafına ödenmesi talebiyle davalı idareye müracaat edildiği, bu müracaatın 02.02.2009 tarihinde reddi üzerine, ret işleminin iptali ile stent fatura bedelinin davalı idareden faizi ile birlikte ödenmesi istemiyle dava açıldığı anlaşılmıştır.

31.5.2006 tarih ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu 506, 1479, 2925, 2926 ve 5434 sayılı Kanunlar kapsamındaki hizmet akdine göre ücretle çalışanlar (Sosyal Sigortalılar), kendi hesabına çalışanlar (Bağ-Kur'lular), tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar (Tarım Bağ-Kur'luları), tarım işlerinde ücretle çalışanlar, (Tarım sigortalıları), devlet memurları ve diğer kamu görevlilerini (Emekli Sandığı İştirakçileri), geçici maddelerle korunan haklar dışında, sosyal güvenlik ve sağlık hizmetleri yönünden yeni bir sisteme tabi tutmuş, beş farklı emeklilik rejimini aktüeryal olarak hak ve hükümlülükler yönünden tek bir sosyal güvenlik sistemi altında toplamıştır. 5510 sayılı Kanunun iptali amacıyla açılan davada Anayasa Mahkemesi, 15.12.2006 tarih ve E: 2006/111, K: 2006/112 sayılı kararıyla, anılan Kanunun birçok maddesi ile birlikte, bu Kanunun yürürlük tarihinden önce 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu hükümlerine tabi olarak görev yapmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlilerini diğer sigortalılarla aynı sisteme tabi kılan (başta 4/c maddesi) hükümlerin iptaline karar vermiş; bu karardan sonra kabul edilen 17.04.2008 tarih ve 5754 sayılı Kanunla 5510 sayılı Kanunda düzenlemeler yapılmış ve anılan Kanuna eklenen Geçici 1 nci ve Geçici 4 ncü maddelerle, 5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 1 Ekim 2008 tarihinden önce 5510 sayılı Kanunun 4 ncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında olanlar (memurlar ile diğer kamu görevlileri) ile bunların dul ve yetimleri hakkında, bu Kanunla yürürlükten kaldırılan hükümleri de dahil 5434 sayılı Kanun hükümlerine göre işlem yapılacağı hüküm altına alınmıştır. 5754 sayılı Kanunun kimi hükümlerinin iptali istemiyle açılan dava Anayasa Mahkemesi'nin 30.3.2011 tarih ve E: 2008/56, K:2011/58 sayılı kararı ile reddedilmiştir.

5510 sayılı Kanunun 101 nci maddesinde yer alan "…bu Kanun hükümlerinin uygulanmasıyla ilgili ortaya çıkan uyuşmazlıklar İş Mahkemelerinde görülür." bölümünün iptali istemiyle yapılan itiraz başvurusunda Anayasa Mahkemesi, 22.12.2011 tarih ve E: 2010/65, K: 2011/169 sayılı kararıyla (RG. 25.1.2012, Sayı: 28184) davayı redle sonuçlandırmakla birlikte; söz konusu kararın Mahkememiz önündeki uyuşmazlığa ışık tutacak şekilde şu gerekçeye dayandırmıştır: "…5754 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, evvelce olduğu gibi 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacaklar ve bunların emeklileri bakımından da aynı Kanun hükümleri uygulanmaya devam edecek; ancak 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlileri olarak çalışmaya başlayanlar ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi sigortalı sayılacak ve haklarında 5434 sayılı Kanun değil, 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esaslar uygulanacak; ihtilaf halinde de adli yargı görevli bulunacaktır. 5754 sayılı Kanunun yürürlüğüyle birlikte, artık Sosyal Sigortacılık esasına göre faaliyet gösteren ve yaptığı, tesis ettiği işlem ve muameleler idari işlem sayılamayacak bir sosyal güvenlik kurumunun varlığından söz etmek gerekli bulunmaktadır. 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçisi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden ise Sosyal Güvenlik Kurumu'nun tesis edeceği işlem ve yapacağı muameleler idari işlem niteliğini korumaya devam edecek, bunlara ilişkin ihtilaflarda da evvelce olduğu gibi idari yargı görevli olmaya devam edecektir. Bu bakımdan 5510 sayılı Kanunun yürürlüğünden sonra, prim esasına dayalı yani sistemin içeriği ve Kanun kapsamındaki iş ve işlemlerin niteliği göz önünde bulundurulduğunda, itiraz konusu kuralla, yargılamanın bütünlüğü ve uzman mahkeme olması nedeniyle Kanun hükümlerinin uygulanması ile ortaya çıkan uyuşmazlıkların çözümünde iş mahkemelerinin görevlendirilmesinde Anayasa'ya aykırılık görülmemiştir. Ancak, yukarıda açıklandığı üzere 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce statüde bulanan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile ilgili sosyal güvenlik mevzuatının uygulanmasından doğan idari işlem ve idari eylem niteliğindeki uyuşmazlıklarda idari yargının görevinin devam edeceği açıktır…"

Yukarıda sözü edilen mevzuat hükümlerinin ve Anayasa Mahkemesi kararının birlikte değerlendirilmesinden, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmakta olanlar, daha önce olduğu üzere 5434 sayılı Kanun hükümlerine tabi olacakları gibi bunların emeklilikleri bakımından da aynı Kanun hükümlerinin uygulanmaya devam edileceği; ancak, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden sonra memur ve diğer kamu görevlisi olarak çalışmaya başlayanların ise 5510 sayılı Kanunun 4/c maddesi uyarınca, bu Kanun hükümlerine tabi

sigortalı sayılacağı ve haklarında 5434 sayılı Kanun'un değil 5510 sayılı Kanun'un öngördüğü kural ve esasların uygulanacağı dolayısıyla ihtilafların da adli yargı yerinde çözümleneceği açıktır.

Kaldı ki; T.C. Anayasası'nın 158.maddesindeki "…diğer mahkemelerle, Anayasa Mahkemesi arasındaki görev uyuşmazlıklarında Anayasa Mahkemesi'nin kararı esas alınır " hükmü uyarınca Anayasa Mahkemesi kararının bu uyuşmazlığın çözümünde esas alınacağı tartışmasızdır.

Bu durumda, 5510 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce iştirakçi sıfatıyla çalışmakta olan memurlar ve diğer kamu görevlileri ile emekli sıfatıyla 5434 sayılı Kanun'a göre emekli, dul ve yetim aylığı almakta olanlar ve ayrıca memurlar ve diğer kamu görevlilerinden ileride emekliliğe hak kazanacaklar yönünden Sosyal Güvenlik Kurumunca tesis edilen işlem ve yapacağı muamelelerin "idari işlem" ve "idari eylem" niteliğini korumaya devam edeceği, dolayısıyla, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun 2/1-a maddesinde belirtilen idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları kapsamında bulunan, 5754 sayılı Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihten önce devlet memuru olarak emekli olan davacı tarafından açılan davanın, görüm ve çözümünün idari yargı yerinde görüleceği sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, Ankara 11. İdare Mahkemesinin 09.11.2009 gün ve E:2009/426 K:2009/1547 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde İDARİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Ankara 11. İdare Mahkemesinin 09.11.2009 gün ve E:2009/426 K:2009/1547 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 09.05.2016 gününde OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Nuri	Ali	Yusuf Ziyaattin	Alaittin Ali
NECİPOĞLU	ÇOLAK	CENİK	ÖĞÜŞ

Üye	Üye	Üye
Süleyman Hilmi	Mehmet	Yüksel
AYDIN	AKBULUT	DOĞAN